

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

Tot școala duminicală

Școala, precum am arătat, își are originea în felul cum învăța Mântuitorul și apostolii. Despre școala catehumenilor ar trebui să citim în atâtea cărți ce s'au scris despre ea. Însăși Liturghia catehumenilor era o școală, în care rugăciunea, cântarea și învățătura se împletesc într'un chip minunat. Cântarea antifoanelor despre întruparea Fiului lui Dumnezeu, fericirile ca porunciale Noului Testament, citirea Apostolului și a Evangheliei dau o perfectă școală.

Vechea școală a catehumenilor avea în vedere pe cei cari se pregăteau pentru primirea sfântului Botez. Evrei sau păgâni, ei erau de toate vrăstele: dela cei mai bătrâni, până la copii.

În timpurile moderne, când școala Liturghiei celor chemați a devenit numai slujbă sau prea puțină școală și mai ales când lumea s'a împăgănit din nou, s'a cerut o nouă școală. Este o deosebire între școala catehumenatului și între școala timpurilor moderne. Cea dintâi avea în vedere, precum am spus, pe toți: catehumeni și credincioși, tânări și bătrâni. Celor chemați li se dădeau cunoștințe, celor credincioși li se împrăștiu și îmbogățeau cunoștințele. A doua, moderna, are în vedere mai mult pe tineri, fie că sunt ieșiți din școală, fie că n'au urmat niciodată vreo școală.

Școala de Duminică după felul cum se cere astăzi, la noi ar trebui să urmeze mai mult pe calea școlii vechi. Va trebui adecă să aibă în vedere și pe bătrâni și pe tânări. Va trebui să chemăm pe toți și să o ținem cu cei cari vor veni, fie mulți, fie puțini. Învățătura bună nu se va pierde. Oricât ar fi de puțini, cuvântul bun va fi dus mai departe. Scopul este tot al școlii vechi: de a da cunoștințe celor necunosători, de a împrăști cunoștințele vechi și de a le îmbogăți și lărgi, iar mai presus de toate de a stăruie în aplicații, sfaturi, îndemnuri practice.

Va trebui să se întocmească un program, pe cel puțin câte un anotimp: ce lecții să se

facă în curs de trei luni. Ar fi de dorit ca fiecare parohie sau comună să-și aibă un program pe un ciclu de cel puțin cinci ani și cel mult pe șapte. Ciclul ar cuprinde: Catehismul întreg, cultul, câteva părți alese din istorie, lectură din viețile sfinților și din Cazanii.

Un ciclu mai scurt de cinci ani nu este indostulitor. După un ciclu de șapte ani s'a schimbat mult în etatea ascultătorilor, au alte vederi și lecțiile se cer reluate.

Duminică de Duminică se va lua cel puțin o lecție bine pregătită, concisă și în cât mai puține cuvinte, cât mai încheagată învățatură. Metoda cea mai simplă: o unitate, o învățatură, o aplicare.

E de dorit, ca în aceeași Duminică, între cântări și rugăciuni, dar după lecția propriu zisă, să se citească, să se istorisească cât mai multe pilde din Sfânta Scriptură, din Viețile Sfinților, să se reciteze poezii, cari toate să fie în cât mai strânsă legătură cu lecția. Învățătura se va adânci cât se poate mai mult și va fi asigurată durabilitatea.

Unii dintre frații preoți s'au prea speriat de dispozițiile ce au primit. Dar nu li s'au cerut minuni. Un început cât de modest este suficient. Să-și arate fiecare însă și nedumeririle și greutatea și felul cum lucrează și rezultatele. Nu e vorba numai să dăm altora îndrumări. Orice gând bun, împărtășit frățeste, va fi bine venit.

Apelăm la frații preoți, să stea unii în ajutorul altora, cu tot ce pot. Să folosească toate întâlnirile, toate întrunirile, pentru a duce școala aceasta pe calea cea bună. Să împărtășească unii altora toate mijloacele încercate și găsite bune. Trăim vremuri mari, de mari prefaceri. Și toți împreună și fiecare aparte purtăm răspundere și în fața oamenilor și în fața lui Dumnezeu, de felul cum ne împlinim datoria.

F. C.

Mărgăritare.

Dumnezeu a creat și conduce toate

Plin de mândrie zboară deasupra mea un aeroplan. Cu câtă precisiune sunt construite în el toate: cuie, șuruburi și roți! Numai în felul acesta devine el o alcătuire unitară, de încredere și ușor de condus. De câte ori trece pe deasupra noastră trupul lui mlădios, să ne gândim la constructorul, care a măsurat cu cea mai mare exactitate locul fiecărui șurub, precum și la inventarul care numai după plănuii geniale, — ce au consumat nenumărate zile și nopți ale unei vieți omenesti, — a ajuns să dea formă văzută gândului său îndrăzneț. Gândește-te la mărețul spirit omenesc, care proiectează, construiește și conduce această mașină, — dar totatunci, însutit te ridică cu gândul și la slăvitul Dumnezeu, care a plănuțit mașina amețitoare a universului, a creat-o și o conduce! Abia atunci înțelegem cât adevăr se cuprinde în cuvintele sf. Pavel, care zice: „Intr'adevăr însușirile Lui nevăzute, puterea Lui cea veșnică, și a Lui dumnezeire se văd prin cugetare de la începutul lumii în fapțurile Lui“. (Rom. 1, 20). Precum și în ceea ce zise psalmistul: „Cerurile spun slava lui Dumnezeu, și lucrul mânilor Lui o vestește țaria (bolta cerească). Ziua zilei spune cuvânt, și noaptea noaptei vestește știință“. (Ps. 18, 1-2).

Ateul înzadar își caută soți.

Ce-ar fi, oare, dacă ateul limbut într'o zi și-ar pune de gând că, deoarece nu se mai simte bine între oamenii temători de Dumnezeu, pleacă în lume spre a'și găsi un popor ateu, care să gândească la fel cu el?

Cât de frumos răspunde la aceasta *Plutarh*: „Puteți găsi sate fără pereți, fără să cunoască scrisul, fără regi, fără edificii, fără proprietate, care nu au nevoie de ban, de teatru sau circ, — însă nu veți găsi sat fără altar, fără Dumnezeire, fără rugăciune, fără jurământ, fără jertfe de cerere și ispășire. Așa ceva nimeni n'a văzut, nici nu va întâlni. Socot că mai curând se va putea construi un oraș fără temelie și fără pământ, decât ca să se poată naște sau să se mențină un oraș, din care lipsește credința în Dumnezeu“.

Despre ce să predicăm?

A doua zi de Rusalii să vorbim despre Darurile Bisericii.

Mari și minunate sunt toate lucrurile lui Dumnezeu. Numărul și călătoria stelelor prin univers, sborul și cântecul paserilor prin văzduh, culoarea și mirosul florilor, bogățiile și binefacerile pământului, puterile, darurile și dorurile sufletului omenesc — toate sunt mărturii arătate despre atotputernicia, înțelepciunea și bunătatea Lui.

Dar mai presus de toate, cea mai vădită mărturie despre iubirea lui Dumnezeu față de om este Biserica, așezământul mântuirii, stâlpul și temeliea adevărului (I Tim. 3, 15). În Biserica a așezat Dumnezeu vistieria darurilor duhovnicești, comoara bunătăților nepieritoare.

Darurile Bisericii sunt darurile Duhului Sfânt, daruri spirituale, după care râvnesc idealistii și profeții, oamenii care cred în suflet și în Dumnezeu.

Nu arareori se aude din gura oamenilor care nu calcă pragul bisericii întrebarea destul de cutezătoare: *Ce-mi dă mie Biserica?*... Ce folos am eu dela Biserica?

Ca întrebarea să nu rămână fără de răspuns, vom înșira aci un număr de zece daruri pe care numai Biserica ni le dăruiește și care covârșesc toate bunurile pe cari ni poate dărui lumea.

1. *Numele de „creștin“*. Este cel dintâi dar pe care îl primim dela Biserica, în taina sfântului botez, și numele cel mai de cinste pe care poate să-l poarte un om. Pentru numele de „creștin“ s'au nevoit sfinții, s'au luptat vovozii și împărații cruciați și s'au jertfit martirii. Astăzi, „războiul sfânt“ împotriva bolșevismului nu este altceva decât o luptă pe viață și pe moarte pentru numele de creștin. Intreagă istoria Bisericii și calendarul cu toate numele și praznicele lui, sunt tot atât de mărturii despre onoarea și însemnătatea unică ce o are în lume numele și calitatea de creștin.

2. *Credința mântuitoare*. Nu orice credință mântue. Păgânii și necredincipșii încă își au o „credință“ a lor; „și dracii cred și se cutremură“ (Iacob 2, 19), dar nu se mântue. Credința mântuitoare este puterea duhului care ne liberează de rău și ne duce la Dumnezeu, este „încredințarea despre cele nădăjduite și dovedirea lucrurilor nevăzute“ (Evrei 11, 1), este o doctrină sfântă, o învățătură unitară și armonică despre Dumnezeu și om, pe care nu ne-o pot da nici filosofiile, nici științele, nici artele, cu toate părerile, ipotezele, teoriile și emoțiile lor.

3. *Viața sfântă*, adică sfințirea sufletului prin cele șapte sf. taine, prin slujbele dumnezeiești, prin faptele și virtuțile creștinești. Curățirea su-

fletului întinat este privilegiul exclusiv al Bisericii. Nu există alt așezământ pentru cultura inimii nici alt leac pentru curățirea lui de păcatele prin care s'a pângărit după sf. botez, în afară de Biserică. Biserica este așezământul harului; trăește, lucrează și se răspândește prin puterea harului și a iubirii lui Dumnezeu. Când conștiința ne mustră și păcatele ne apasă pe suflet, Biserica este singura casă de adăpost și *cetate de scăpare*, în care își pot afla puritatea pierdută și scopul vieții chiar și cei mai mari păcătoși.

4. *Libertatea și fericirea.* Toți oamenii vreau să fie liberi și fericiți; toți luptă pentru libertate și aleargă neodihniți după fericire, dar câți pot răspunde cu inima deplin împăcată ca într'adevăr sunt liberi și fericiți? Toți doresc să fie liberi în fericire și nu sunt, deoarece nici libertatea, nici fericirea nu stau numai în puterea omului. Este liber cine este independent de păcat și e fericit omul când a ajuns în comunitate de iubire și unire sfântă cu Dumnezeu. Așa se face că sunt mai multe condiții de fericire și garanții de libertate între oamenii simpli, săraci și curați la inima, decât între cei bogați și egoiști. Dar înțelepciunea aceasta o aflăm numai în Biserică.

5. *Comuniunea sfinților* și în special *cultul morților*. Cu viața de dincolo de mormânt numai Biserica ne poate pune în legătură și numai ea ne mângăie cu bucuria învierii și a revederii morților. Ea ne încredințează prin învățăturile ei revelate și prin tainele și slujbele ei sfinte că morții trăesc și că între cei vii și cei morți există o comunitate de viață ca și între Hristos și Biserică și că această comunitate se realizează prin rugăciuni, prin milostenii, prin Jertfa Crucii adusă pentru vii și pentru morți, — prin dragostea care nu cade niciodată (I Cor. 13, 8). Căci „de nădăjduim în Hristos numai în viața aceasta, suntem mai de plâns decât toți oamenii” (I Cor. 15, 19). Biserica este comunitatea de viață dintre toți cei răscumpărați, vii și morți (adormiți).

6. *Sărbătorile.* Nu ne putem închipui cum ar fi viața fără sărbători și fără cântări sfinte; cât ar fi de blestemată viața omului care ar trebui să muncească de dimineața până seara și dela naștere până la moarte, fără de odihnă și mai ales fără de sărbători sfinte. Pe de altă parte, petrecerile și sărbătorile lumești obosesc în loc să recreeze, degustă în loc să sature. Numai sărbătorile Bisericii sunt sfinte și înălțătoare, aduc înfrățirea între oameni și cerul pe pământ, înseamnă frunțile încrunțate, mângăie inimile îndurerate, împacă sufletele învrăjbite și revarsă peste capetele tuturor credincioșilor lumina și roua binecuvântării lui Dumnezeu.

7. *Preotul.* Oricâți prieteni ar avea omul, cel

mai bun și mai desinteresat este preotul, duhovnicul. El este slujitorul lui Dumnezeu și sfătuitorul oamenilor, prietenul tuturor la bucurie și mai ales la durere. El încreștinează copiii, încununează mirii, mângăie pe cei întristați și prohodește morții; binecuvintează munca, sfințește casele, curăță și înnoește prin darul lui Dumnezeu sufletele. El este păstorul oilor, purtătorul crucii, învățătorul și misionarul tuturor idealurilor, sluga poporului, straja Bisericii și apostolul tuturor dogmelor și slujbelor ei sfinte și sfințitoare. Dacă numai pe acest om al lui Dumnezeu ni l-ar dărui Biserica și ar fi destul ca să-i arătăm toată dragostea și recunoștința.

8. *Sfânta Scriptură*, cartea descoperirii lui Dumnezeu, este unul dintre cele mai mari bunuri sufletești pe care ni le dăruiește Biserica. Biblia este comoara Bisericii și cartea vieții, care numai în Biserică aduce slujbă lui Dumnezeu. Ea a fost asemănată cu o farmacie în care se află leacuri contra tuturor bolilor sufletești, din care cei nepricepuți (sectele) iau otrăvuri în loc de leacuri tămăduitoare; cu o pădure în care cei neștiutori se rătăcesc și cu o mare de înțelepciune în care unii se scaldă și se curățesc de toate întinăciunile, iar alții se înneacă, se pierd și se osândesc. Sf. Scriptură este constituția Bisericii, mai presus de toate cărțile, legile și constituțiile lumii.

9. *Religia „legea”* noastră cu toate comorile ei, este darul Bisericii. Toate popoarele își au legea lor, religia lor. Religia noastră este religia Bisericii. În ea ne-am născut și ne-am botezat, în ea au trăit și au murit părinții și moși-strămoșii noștri, în ea găsim toate luminile și mângăerile și ajutoarele de care avem lipsă în călătoria spre ținta ultimă a vieții. Cine trăește după cum ne învață religia Bisericii este un om bun, un creștin evlavios și serios. Evlavie și seriozitatea caracterizează pe omul religios.

10. *Pacea cu Dumnezeu* este marea răsplată a dreptilor, bunul suprem pe care îl dobândesc cei ce primesc darurile Bisericii. Cine are pacea lui Dumnezeu în suflet, are liniștea și lauda conștiinței. Cine este în războiu cu Dumnezeu, are tulburarea și întunecarea cugetului. Necredincioșii, nelegiuții și vrăjmașii lui Dumnezeu nu au pace în viață, nici liniște în suflet. Sunt urmăriți de umbra gândurilor și a faptelor lor rele, cum au fost urmăriți Cain și Iuda, până la moarte. Pacea este binecuvântare dela Dumnezeu și se revarsă în lume prin lucrarea Bisericii. De aceea darul păcii încununează toate darurile Bisericii.

Iată ce ne dă Biserica și *numai Biserica*. Bine înțeles că nu acestea sunt toate darurile Bisericii. În fiecare din cele înșirate aci se cuprind alte zeci de daruri, tot așa de mari și minunate și nemărate ca și razele soarelui.

Incheiem această scurtă dare de seamă asupra darurilor Bisericii cu o mică socoteală, care privește în special pe oamenii care nu prea cercează biserica. Intr'un an sunt 365 de zile. Din aceste zile sunt 52 de Dumineci, la care adăugând și celelalte sărbători, trecem cu câteva peste 80. Dacă din toate aceste Dumineci și sărbători scoatem orele de slujbe divine care se fac în biserică, abia putem face câteva zile. Dacă socotim un minimum de timp care s'ar cere pentru cercetarea bisericii, cel puțin o oră pentru fiecare sf. Liturghie, și dacă am aduna toate aceste ore, ele nu fac nici cinci zile din cele 365. Întrebarea ce trebuie pusă omului care se numește creștin și nu merge la biserică, este aceasta: Din 365 de zile, câte sunt într'un an, câte ceasuri din ele dai tu lui Dumnezeu?...

După ce vorbim oamenilor despre darurile Bisericii, e bine să le punem și întrebarea aceasta, ca să ne dăm seama nu numai de greșala ce o fac ceice întreabă cu nepăsare și încăpăținare: Ce-mi dă mie Biserica, — ci mai ales de marea bunătate a lui Dumnezeu, care răsare soarele peste noi chiar și atunci când din timpul pe care ni-l dăruiește nu dăm Bisericii Sale decât prea puțin, sau — unii — nimic.

La Rusalii noi creștini sărbătorim ziua Bisericii, ziua când a început a se propovedui Evanghelia de către Apostolii Domnului, ziua când s'au botezat cei dintâi creștini și s'a întemeiat cea dintâi comunitate creștină, în Ierusalim. După una mie nouă sute de ani și mai bine așezământul acesta dumnezeiesc întrupează, ca și la început, tinereța veșnică a Duhului și puterea tainică a nefîcțetatei înnoirii, ca și natura și viața, ca niciun alt așezământ din lume. În acest timp câte societăți nu s'au nimicit, câte tronuri nu s'au răsturnat, câte împărății nu au dispărut de pe fața pământului — și Biserica a rămas. A triumfat, pentru că Biserica prin ființa, prin firea, prin rostul și scopul ei este în vecii vecilor luptătoare, binefăcătoare, mântuitoare și biruitoare.

Plini de dragoste față de Casa Domnului credincioșii se roagă și exclamă, ca și Psalmistul (Ps. 83, 1—4):

„Cât sunt de iubite locașurile tale, Doamne al puterilor. Dorește și se sfârșește sufletul meu după curțile Domnului... Altarele tale, Doamne al puterilor, Împăratul meu și Dumnezeuul meu! Fericiți sunt cei ce locuiesc în casa ta, în veci vecilor te vor lăuda!..“

*

În Dumineca tuturor sfinților să vorbim despre urmarea lui Hristos.

După pogorîrea Duhului Sfânt, Apostolii au vestit pe Isus Hristos și Evanghelia sa cu o râvnă fără pereche. Din sămânța Cuvântului propovă-

duit de ei au răsărit și s'au înmulțit *creștinii*, iar dintre creștini strălucesc ca niște făclii aprinse luminătoare peste veacuri, numele și figurile sfinților. Dumineca întâia după Rusalii e închinată *tuturor sfinților*, adică acelor dintre creștini care au trăit după evanghelie până la moarte și au urmat vieții lui Iisus până la sfințenie, până la ultima treaptă a desăvârșirii morale.

Când Mântuitorul își alege ucenicii. îi cheamă: *Veniți după mine...* (Mt. 4, 19). Apoi, mai târziu le pune în vedere: *„Oricine mă va mărturisi înaintea oamenilor, îl voi mărturisi și eu înaintea Tatălui meu, care este în ceruri, iar de oricine se va lepăda de mine înaintea oamenilor, mă voi lepăda și eu de el înaintea Tatălui meu, care este în ceruri (Mt. 10, 32—3).“*

Cuvintele acestea înseamnă, înainte de toate, că omul este *liber*. Iisus nu a poruncit învățăcelilor să-l urmeze ca niște robi, ci i-a chemat, i-a invitat să-l urmeze ca niște ucenici. Le-a pus în față lumina, le-a descoperit adevărul, le-a arătat calea... *Eu sunt lumina lumii... Eu sunt calea, adevărul și viața... Eu sunt învierea și viața... Eu sunt Păstorul cel bun...* Iisus Hristos e lumina lumii și idealul vieții. *Urmarea Lui e calea spre ideal.*

Ucenicii erau liberi să-l asculte sau să-l refuze. Nu au fost siliți să-și lase corăbiile de dragul idealului, ci de bunăvoie au fost poftiți să-și schimbe rostul vieții în bine; să se facă apostoli din pescari și sfinți din păcătoși.

Faptul acesta are o însemnătate covârșitoare. Dumnezeu a dat omului un dar peste măsură de prețios: libertatea. Acest dar, prin care omul se deosebește de lumea celorlalte animale, este pentru noi un izvor de mărire, dar și de pierzare, după cum ne folosim de el, în bine sau în rău.

— *„Iată stau la ușă și bat — zice Domnul; de va auzi cineva glasul meu și va deschide ușa, voi intra la el și voi cina cu el și el cu mine“*

Dumnezeu ne-a dat și ne respectă libertatea. Ne chiamă la sine, dar nu ne silește. Dacă deschidem ușa intră; dacă nu, nu. Mare atenție, mare dar și totașa de mare răspundere. *Religia e libertate și prin libertate răspundere. Cât e de mare respectul lui Dumnezeu față de libertatea omului, atât de mare e răspunderea omului în fața lui Dumnezeu.*

De ce a dat Dumnezeu omului un dar atât de mare și de atâteaori atât de primejdios? Răspunsul este ușor, pentru că *prin libertate se dobândește gloria și se face istoria*. Cartea vremii, istoria nu ar fi dacă n'ar exista libertatea. Anima-tele nu au nici merit, nici istorie, deoarece nu au și nu știu ce-i libertatea. *Numai omul are libertate, numai el dobândește merite și face istorie*. Cum? Iată pilda apostolilor și a tuturor sfinților. Sunt invitați de Iisus să-l urmeze și ei iau o hotărîre,

Dau vieții lor o țintă înaltă, își aleg o misiune, un ideal: să fie ucenicii Domnului, să trăiască după Evanghelie, să întemeieze Biserici în toată lumea, să lupte și să biruiască. Ei iau o *hotărîre*, și hotărîrea aceasta îi ajută ca oameni mici fiind să facă lucruri mari, să facă istorie. Unde nu e libertate nu este nici hotărîre, nici istorie; acolo viața se scurge ca a animalelor, ca a plantelor și a pietrelor, fără istorie. Hotărîrea este efort, luptă, bărbăție, virtute care ridică pe om din starea de natură în starea de conștiință și grație. Păcatul se face mai ușor decât un act de virtute, pentru că el nu cere hotărîri, nici lupte, nici demnitate; el te mână, te duce și te înneacă, cum duc valurile apelor pe cei ce nu știu să înnoate. Hotărîrile cer încordări ostenitoare, ruperi din dorințele obișnuite, despărțiri de poftele și patimile care ne coboară în rândul ființelor necuvântătoare. Hotărîrea este un act istoric, un *hotar*, un *stăvilar* împotriva curgerilor și a pornirilor josnice (D. Stăniloae). Prin hotărîre apostolii, oameni mici, au făcut lucruri mari. Ei nu au cucerit lumea prin titlurile lor academice, nici prin rangurile sau renumele familiei lor, ci prin *hotărîrea de a sluji și a urma lui Hristos până la moarte*.

Niciun lucru mare nu se face în lume fără *hotărîri mari, luate liber* și susținute cu toată bărbăția. Faptele mari pretind hotărîri mari, fie că le iau oameni simpli din popor, cum au fost apostolii Domnului, fie că le iau oamenii aleși cum au fost sfinții Bisericii, fie alți oameni, cum sunt conducătorii popoarelor sau creatorii de opere nemuritoare.

Aceasta e prima lecție care se desprinde din chemarea făcută apostolilor, și prin ei omenirii întregi, de a mărturisi și urma pe Hristos. Dar ea mai are și alte fețe.

Fiecare om este chemat să fie un martor și un mărturisitor al Mântuitorului. Stau față în față: Hristos și lumea; două iubiri între care este prăpastie adâncă: iubirea lui Hristos și iubirea lumii. Nu le putem sluji pe amândouă cu aceeași credință curată. Nu putem sluji la doi domni (Mt. 6, 24).

După pildele sfinților, creștinii iubesc pe Iisus Hristos ca pe cel mai frumos *model de viață* din câte cunoaște istoria omenirii. Din viața și evanghelia Lui învățăm *ascultarea*, căci s'a făcut ascultător până la moarte și încă moartea de cruce (Fil. 2, 8); *blândețea* și *smerenia*, căci a fost blând și smerit cu inima (Mt. 11, 29); *nevinovăția*, căci nu s'a aflat în el nicio vină și niciun viclesug (In 8, 46; 19, 6), *bunătatea*, căci prin el s'a arătat în lume bogăția harului (Ef. 2, 7); *mila*, căci a săturat pe cei flămânzi și a tămăduit pe cei bolnavi; *dragostea* căci s'a răstignit pentru noi și

sângele lui ne curățește de toate păcatele (1. In 1, 7). Toate darurile împodobesc ființa lui, toate virtuțile strălucesc în viața lui, toată slava înfrumusețează chipul lui plin de har și de adevăr (In 1, 14).

Creștinii cei dintâi își vindeau averile, se lepădau de lume și primeau fericiți moartea de martiri, atât de mare era dragostea lor față de Iisus și atât de strânsă era alipirea lor față de Evanghelie. Din rândul lor s'au ales numele care formează Calendarul nostru creștin, numele sfinților, care sunt și rămân cele mai frumoase exemple de martori și mărturisitori ai Domnului înaintea oamenilor.

Sfinții formează cununa de lumină și armata de biruință a bisericii. Viața lor, trăită după Evanghelie și după Hristos, rămâne pentru totdeauna cea mai ideală școală a caracterelor. Ei au avut pe Iisus în viață și până la moarte. Toate se puteau clătina în jurul lor, numai credința și dragostea față de Iisus nu.

De aceea, în sufletele noastre ca și în sufletele lor, hotărârea de-a urma și sluji pe Mântuitorul trebuie să primească puterea unei convingeri apostolice, ca *viața lui Iisus să se arate în carnea noastră cea muritoare* (I Cor. 4, 11).

Un muncitor a făcut din lemn chipul Mântuitorului și figurile apostolilor în așa fel că atingând sau răsturnând persoana Mântuitorului, toate chipurile se răstoarnă. Răsturnând în schimb pe toții apostolii, Iisus stă pe loc. Iisus e centrul vieții și izvorul mântuirii. Ca atare el trebuie să stea și să rămână pentru totdeauna drept și viu în mijlocul nostru. Răsturnându-l pe el, toate se răstoarnă. Păstrând icoana vieții lui dreaptă și curată în mijlocul nostru și pășind cu credință și cu fiori de dragoste pe urmele lui sfinte, slujim adevărului și propriei noastre fericiri.

Dumnezeu să ne ajute ca toată viața noastră să fie urmată lui Hristos și toată virtutea noastră să fie trăirea după Evanghelie.

— „*Hristos adevăratul Dumnezeuul nostru, pentru rugăciunile Preacuratei Maicii sale și ale tuturoz sfinților, să ne miluiască și să ne mântuiască pe noi, ca un bun și iubitor de omenii*“.

Cărți și Reviste

Preot Ioan Chioaru: **Comunismul. Negafia lui Dumnezeu și a omului**. Editura „Țara“ Sibiu 1942, 61 pagini, 50 lei.

Autorul este unul dintre preoții care au participat în toamna trecută la „misionada“ Ierarhilor ardeleni în Basarabia și Transnistria. Intors acasă Sfinția Sa a publicat un studiu sintetic asupra originii și doctrinei comunismului, în comparație și antiteză cu creștinismul.

Concluziile care se desprind din cuprinsul acestei bune broșuri de propagandă, sunt date de autor în următoarele rânduri:

„Comunism înseamnă distrugerea oricărei valori. El sdrobește reazimul sufletului omenesc, credința în Dumnezeu, și-l nimicește pe om ca valoare în sine. Omul, e un simplu animal, bun de tras în jug.

Noi ne dăm seama de faptul acesta. Dar mai suntem conștienți de ceva: că doctrina comunistă persistă.

Până când?

Până atunci când nu se va instaura în lume o adevărată concepție creștină, bazată pe învățătura Aceluia care a coborât din cer ca lumea „Viață să aibă și mai de prisos să aibă“.

Hristos cu învățătura Lui poate aduce îndreptarea lumii pe făgașurile cele adevărate: prin El numai putem avea pacea cea mult dorită și liniștea după care așa de mult alergăm.

Care este această concepție creștină?

În locul materiei, dualitatea suflet-corp, cu preponderența sufletului.

În locul statului proletar utopic, prin care Iuda să ajungă la dominare, state naționale în granițe firești și drepte, în care fiecare înz să poată vieții cu demnitate și omenie.

Iar în locul urei, punem ca principiu de viață: dragostea lui Hristos, care cere o mai multă omenie a tuturor, o stârpire a parazitismului, o mai mare apropiere a omului de om și deci spargerea gheții care desparte pe „unii oameni“ de „alții oameni“.

Prin Hristos, deci la o viață nouă!

Când va fi aceasta, atunci nu vom mai vorbi despre comunism, că va fi distrus dela sine.“

Scrisă cu pricepere și căldură, cartea este de mult folos sufletesc tuturor cetitorilor.

Sectele în Eparhia Argeșului. Pitești 1942, 24 p.

Un studiu datorit P. C. Vasile Ionescu, consilier referent la Episcopia Argeșului, despre cauzele din care s'au ivit și răspândit sectele (1110 sectari) ai Eparhiei Argeșului, și mijloacele pentru combaterea lor.

Desigur, la noi, unde numărul lor este înzecat, și munca pentru readucerea lor la biserică trebuie înzecat.

Arhim. Dr. Antim Nica: Aspecte misionare în Basarabia. Chișinău 1942, 43 p.

E o dare de seamă asupra lucrării culturale și religioase desfășurată în Basarabia încă înainte de războiul mondial (1414—18). Sunt date în parte necunoscute despre eforturile făcute pentru tipărirea și răspândirea Sf. Scripturi un popor,

despre înființarea școlilor, lupta cu rascolul, activitatea misionară internă și externă, înfăptuirile de sub era românească, etc.

Pr. T. R. Perianu: Oaze de lumină. Timișoara, 1942, 45 p. 65 lei.

Câteva din cuvântările publicate de autor în „Foaia Diecezană“ din Caransebeș, despre Dumnezeu, Biserică, preoți, post pomeni, altele. Cele mai interesante sunt povestirile cu caracter anti-sectar.

Biserica Basarabeană. Organul Eparhiei Hotinului Aprilie 1942, anul I. Nr. 1.

E o revistă nouă, ce apare la Bălți cu binecuvântarea P. S. S. Epis opului Dr. Partenie Ciopron. Colaborează cu articole bine scrise preoții. D. Balaur, A. Luțcan, H. Vărtosu, Al. Bărdieru, B. Țurcanu, B. Chelaru și B. Babenco-Răduleanu.

Informațiuni

■ **In Dumineca Rusaliiilor** se va sfinți biserică din Arad-Grădiște.

În sfârșit, Păr. C. Mureșan își vede opera împlinită și strădania vieții sale încoronată de succes. Când a fost numit paroh în Grădiște nu avea nici „unde să-și plece capul“. Acum, ajutat de Dumnezeu, de P. S. S. Părintele Episcop, de dl Vl. Eșeanu bunul și harnicul intelectual grădiștean și de alți oameni de bine, are casă parohială, capelă care se va transforma în școală de Duminecă și o biserică cum nu este alta mai frumoasă în cuprinsul Eparhiei Aradului. Pictura ei datorită pictorului Cenan și iconostasul lucrat în atelierele mănăstirii H. Bodrog de Păr. I. Balintoni și ucenicii săi, sunt capodopere artistice, lucrări de care Aradul va fi totdeauna mândru.

Vom reveni.

Păr. Prof. Gh. Maior, profesor de religie la Școala Normală „A. Șaguna“ din Sibiu, a fost numit consilier patriarhal.

Cu drept cuvânt se spune despre Sfinția Sa că duce în capitala țării „experiența preotului de sat, seninătatea duhovnicului încercat, trecutul dascălesc și o activitate scriitoricească mai mult decât merituosă“.

În Consiliul Central Bisericesc, Mitropolia noastră are un reprezentant din toate punctele de vedere *urednic*.

■ **Societatea de lectură „Episcopul Grigorie“** a studenților în Teologie, Arad, și-a ținut în prezența I. P. C. Sale Păr. Dr. Nicolae Popovici rectorul Academiei Teologice și P. C. Sale Păr. prof. Petru Bancea — cea de a noua sedință literară.

În cadrele acestei ședințe literare — invitat de Societate — a conferenționat cu mult duh d.

Terentie Mihiț prefect seminarial despre: „*Omul nou în concepția paulină*“.

Conferința d-lui. Terentie Mihiț s'a făcut pe deplin interesantă, prin claritatea și documentarea ei.

În ziua de 8 Mai crt. ședința a X-a. A conferențiat Dl Todea Absalon student în anul III, despre: „*Creațiunea lumii văzute*“.

În ziua de 13 Mai crt., ședința a XI-a. A conferențiat Păr. Victor Bilboacă, secretarul Academiei Teologice, despre: „*Preoțimea dela 1700*“, după izvoare inedite.

Ca și în trecut și aceste ședințe au fost cinstite cu prezența I. P. C. Sale, Părintelui Dr. Nicolae Popoviciu rectorul Academiei Teologice și a Onor. Consiliu profesoral. Asist.

■ **Corul elevilor** dela liceul „Moise Nicoară“ din localitate, a dat, *Joi, 21 Maiu*, la sărbătoarea Sf. Constantin și Elena, răspunsurile liturgice în sf. bis. catedrală, sub conducerea d-lui prof *Vasile Mocanu*. Pe lângă împrejurarea îmbucurătoare, că la această școală secundară se dă cuvenita atenție cântării bisericești, merită cele mai bune cuvinte de laudă dl prof. V. Mocanu, pentru execuția frumoasă a unui cor bisericesc de tineret școlar, cum numai rar se poate auzi.

■ **Din Chisindia**. În luna Martie și Aprilie a. c. au revenit dela greco-catolici (uniți) la ortodoxi Marinca Tămaș, Teodor Gurban, Suba Elena, Florița Suba, iar dela bapțiști au revenit Luca Alexandru și Luca Ioan cu 9 copii. Bunul Dumnezeu să le deie și altora gândul cel bun de a se întoarce la religia străbună. Gh. P.

■ **Dăruiri**. Văd. Saveta Berari în amintirea fiicei sale Elisabeta, trecută la cele veșnice în împrejurări dureroase a dăruit sf. Biserici din Șicula un rând de odăjdii negre în preț de 20.000 lei. George Miclău și soția sa Marina, în amintirea reposaților lor fii Mitru și Măriuță, au dăruit sf. Biserici un prapore în preț de 3000 lei și o Evanghelie în preț de 2000 lei.

Bunul Dumnezeu să primească jertfa lor, iar iubiților lor răposați să le dăruiască odihnă veșnică.

Iustin Monția paroh.

Pentru Școala de Duminecă

Pr. I. B. în Ș. — Dacă nu ai nici una din cărțile indicate în Nr. nostru trecut, poți face *Lectură*, poate chiar mai bine, din V. T.: Psalmi, Proverbele (pildele) lui Solomon, Înțelepciunea lui Isus Sirah, Tovit (pentru tineri), etc. citind de fiecare dată câteva capitole. Textul lor nu reclamă tâlcuire ci rămâne ușor în memorie.

Pr. T. H. în I. — Sf. Ta ai oroare de atâtea citate, — ce facem și noi în scris, — din Sf. Scriptură? A cita din Sf. Scriptură, indicând numai locul, e mai economic decât a reproduce, de fiecare dată textul întreg. Se cruță și hârtia. De sigur, *celitorul trebuie să deschidă Sf. Scriptură* și acolo va găsi gândul expus mai lămurit și mai pe larg. Cine nu deschide Sf. Scriptură, acela, da, se va împiedeca de sceste cifre, care pentru ei nu grăesc nimic. De când este „lucru sectar“ de a cita, „atât de mult din Sf. Scriptură“? Ai citit Sf. Ta ceva din Sfinții Părinți (de pildă: Sf. Ioan Gură de Aur) pentru a vedea câte citate fac ei? Odată trebuie să încetez și lenea de a ceti ceva religios fără de a deschide și Sf. Scriptură!

Pr. P. Hară. în Tal. — Te sfătuim să nu întârzi cu începerea Școalei de Duminecă. Autoritatea eparhială este hotărâtă a suspenza, și chiar a pensiona pentru inepacitate, pe acei preoți cari nu vor activa la Școala de Duminecă. Dacă în comună n'aveți casă culturală, iar dir. școlar refuză sala de învățământ (deși Episcopia a cerut Insp. școlar să pună la dispoziție toate sălile de învățământ din județ), Sf. Ta ai prilej de a ține Școala de Duminecă *la casa parohială*, în curte sau grădină. Ori unde se află loc pentru cel setos de apostolat.

Pr. I. C. în M. — Spui că ai mai încercat, dar n'ai putut aduna „popor suficient“ pentru a umplea sala. Nu desnădădui. În cele duhovnicești secerișul nu vine deodată. Numai satana și aduna la cărciumi pline. Dacă vei avea *căldură sufletească*, numărul participanților va spori mereu. Iți vor trebui, poate, chiar câțiva ani, pentru a îndrăgi sufletele cu aceste „ospete spirituale“. Absența ascultătorilor să nu fie cumva din vina lipsei Sf. Tale de duh...

Nr. 2430/1942.

Ordin

pentru comemorarea *Memorandiștilor*.

În anul acesta se împlinesc 50 de ani dela acțiunea națională a Memorandului (1892).

Pentru comemorarea Memorandiștilor dispunem ca *Duminecă, 31 Mai a. c.* după sfârșitul Sf. Liturghii, în toate bisericile din Eparhie să se țină un *parastas* pentru pomenirea lor, rostindu-se și o scurtă cuvântare.

(Șchița cuvântării ocazionale cu numele Memorandiștilor se trimite preoților ca supliment la acest număr din „Biserica și Școala“.

Arad, în 20 Mai 1942.

† **Andrei**
Episcop.

Nr. 1853/1942.

Comunicate

Se aduce la cunoștința Oficiilor parohiale și topopești, că în conformitate cu dispozițiile din Legea Timbrului și a Impozitului pe acte și fapte juridice, publicată în Monitorul Oficial Nr. 99 din 30 Aprilie a. c., art. 16 punctul 4, impunerea cu impozit de echivalent a imobilelor parohiale se va face începând cu exercițiul 1942/1943 în modul următor:

Imobilele parohiilor rurale se impun cu impozit echivalent de 0.25% numai pentru diferența, care depășește suma de 2.000.000 (douămilioane) lei, iar

imobilele parohiilor urbane se impun cu impozit echivalent de 0.25% numai pentru diferența care depășește suma de 5.000.000 (cincimiloane) lei.

Normele de evaluare a imobilelor sunt prevăzute la art. 40 lit. c. astfel: „În materia de bunuri imobiliare, transmise cu titlu gratuit, impozitul se va stabili după valoarea lor de circulație din momentul transmisiei, care în nici un caz nu poate fi inferioară pentru imobilele rurale cifrei rezultate din multiplicarea venitului brut, înscris în matricolă, cu 8., iar pentru imobilele urbane, cifrei rezultate din multiplicarea venitului brut din matricolă, cu 10“.

În suma de 2.000.000 lei, respective 5.000.000 lei nu intră valoarea stintelor locașuri ale bisericilor.

Totodată se atrage atențiunea, că sesiunile parohiale, bisericești și cantonale, primite de parohii prin reforma agrară, al căror drept de proprietate este al Statului, sunt scutite de impozitul de echivalent.

Arad, în 15 Mai 1942.

Consiliul Eparhial.

Nr. 2181/1942.

Aducem la cunoștința P. C. Preoți că Institutul B.blic, organul Sfântului Sinod, a tipărit în condițiuni foarte bune Prohodul Domnului ce se cântă la sfânta și marea Vineri a Patimilor. Sfântul Sinod prin ordinul Nr. 1475 din 4 Maiu 1942 pune în vedere forurilor bisericești că intrucât *Prohodul Domnului* face parte din cărțile de ritual nu se acordă nimănui aprobare de tipărire afară de ediția actuală a Institutului B.blic.

Arad, la 7 Maiu 1942.

Prot. Caius Turicu
consilier referent eparhial.

Nr. 2291/1942.

Concurs

Se publică concurs *din oficiu* cu termen de 8 zile pentru îndeplinirea posturilor bugetare dela Stat de cântăreți bisericești din parohiile:

I.

Arad-Grădiște, protopopiatul Arad.

Venite:

1. Sesia cantorală obținută prin reforma agrară.
2. Stolele legale,
3. Salarul dela Stat.

II.

Arad-Gaiu, protopopiatul Arad.

Venite:

1. Sesia cantorală obținută prin reforma agrară,
2. Stolele legale,
3. Salarul dela Stat.

III.

Arad-Micălaca-Nouă, protopopiatul Arad.

Venite:

1. Sesia cantorală obținută prin reforma agrară,
2. Stolele legale,
3. Salarul dela Stat.

IV.

Arad-Bujac, protopopiatul Arad.

Venite:

1. Sesia cantorală obținută prin reforma agrară,
2. Stolele legale,
3. Salarul dela Stat.

V.

Arad-Șega, protopopiatul Arad.

Venite:

1. Sesia cantorală obținută prin reforma agrară,
2. Stolele legale,
3. Salarul dela Stat.

VI.

Arad-Cartierul „I. G. Duca” protopopiatul Arad.

Venite:

1. Stolele legale,
2. Salarul dela Stat.

Cererile de concurs însoțite de actele necesare se vor înainta Consiliului Eparhial din Arad.

Cântăreții numiți la vre-unul din aceste posturi vacante, vor plăti toate impozitele după beneficiul cantoral din al lor.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 9 Maiu 1942.

† Andrei
Episcop.

Prot. Caius Turicu
consilier ref. eparhial.

Nr. 1575/1942.

Se publică concurs *din oficiu*, cu termen de 15 zile, pentru îndeplinirea parohiei *Secaș*, protopopiatul Gurahonț.

Venite:

1. Sesia parohială, 27 și 1/2 jug. pământ arător și fânaș.
2. Casa parohială cu grădină și supraedificate.
3. Stolele legale.
4. Lemne de foc din pădurea urbarială și comunală și dreptul de pășunat, în proporția cuvenită.

5. Salarul dela Stat.

Parohia este de *clasa II-a*.

Cererile de concurs, însoțite de actele necesare, se vor înainta Consiliului Eparhial din Arad.

Preotul numit la această parohie va plăti impozitele după beneficiul preoțesc din al său.

Arad, la 8 Mai 1942.

† Andrei
Episcop.

Traian Cibian
consilier, referent eparhial.

Nr. 2023/1942.

Pentru îndeplinirea postului de *preot la parohia a III-a* centrală din Arad, devenită vacantă prin renunțarea pâr. Dr. Ilarion V. Felea, se publică concurs cu termen de 30 de zile.

Venite:

1. Sesia parohială, 32 jug. cuprins în c. f. Nr. 1403 și 1414.

2. Locuința în natură.

3. Stolele legale.

4. Birul parohial, 600 lei anual.

5. Salarul dela Stat.

Pe lângă serviciile din parohie, preotul numit va catehiza la școlile primare, la cari va fi repartizat și va substitui pe protopop în biserică și parohie, când va fi trebuință. Preotul numit la această parohie va plăti impozitele după beneficiul preoțesc din al său.

Cererile de concurs, însoțite de actele necesare, se vor înainta Consiliului Eparhial din Arad.

Arad, la 8 Mai 1942.

† Andrei
Episcop.

Traian Cibian
consilier, referent eparhial.

Licitație

Consiliul parohial ort. rom. din com. Dumbrăvița jud. Arad, pe baza planului și devizului aprobat de Ven. Consiliu Eparhial, publică licitație minuendă cu oferte închise pentru edificarea din nou a sf. biserici, pe ziua de 31 Mai a. c. orele 14 în localul școlii primare din loc.

Planul și devizul în valoare de 2.149.000, se pot vedea și studia la oficiul parohial din loc.

Consiliul parohial își rezervă dreptul de a încredința lucrarea antreprenorului în care are mai multă încredere fără considerare de rezultatul licitației.

Licitanții vor depune o garanție de 5%; spese de deplasare nu se vor acorda. Consiliul parohial.